

MİMARİ MİRASTAN SORUMLU BAKANLARIN 2. NCİ AVRUPA KONFERANSI İLKE KARARLARI, 1985, GRANADA (AK)

(Resolutions of the 2nd European Conference of Ministers Responsible for the Architectural Heritage, 1985, Granada-COE)

GİRİŞ

3 ve 4 Ekim 1985 tarihlerinde Granada'da toplanan Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları,

- Avrupa Kültürel Sözleşmesi (1954)
- Avrupa Mimari Miras Tüzüğü (1975)
- Amsterdam Bildirisi (1975)
- Berlin'de 1984 tarihlerinde toplanan Kültürel İlişkilerden sorumlu Bakanların 4üncü Avrupa Konferansı ile benimsenen, Kültürel Amaçlar hakkındaki Avrupa Bildirisi,
- Kültürel miras hakkında Parlamenter Meclis tavsiyeleri ve aynı konuda Avrupa Yerel ve Bölgesel Otoriteleri Daimi Kararları'nda ortaya konulan prensiplere olan inançlarını yeniden dile getirerek;

1969 yılında Avrupa Girişim Konseyi'nde Brüksel'de toplanan Anıt ve Mevkilerin Kültürel Mirasından sorumlu Bakanların ilk Konferansından bu yana yapılan eylemler için verdikleri desteği ifade ederek;

Bu işbirliğinin ilk pratik sonucu olan, Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesinde açıklanan prensiplere verdikleri ciddi desteği beyan ederek;

Tarihi, kültürel veya ulusal kökeni ne olursa olsun her ülkenin kendi bölgesi dâhilinde mimari mirasın korunmasından sorumlu olduğuna ve bu mirasın korunmasının genel bir Avrupai önem meselesi olduğuna karar vererek;

Konferansın üç konusu hakkında bakanlık heyetleri tarafından sunulan raporları ve Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği tarafından arz edilen memorandumu göz önünde tutarak;

aşağıdaki kararları benimsemektedir;

Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesinin uygulanması hakkında İLKE KARARI No. 1

Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları; Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nden, üye Devletlerin Hükümetlerini

- A. Bakanlık Konferansı'nda imzaya açılan, Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi'nin olası en erken onayı, kabulü veya uygun bulunması amacıyla ayrı kurumları tarafından sağlanan gerekli önlemleri almaya;
- B. Sözü edilen konvansiyon fiilen yürürlüğe girmeden önce, mimari mirasın korunması ve değerinin artırılması için politikalarında Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesinde düzenlenen politik, yasal ve idari prensipleri birleştirmeye;

davet etmesi yönünde talepte bulunmuşlardır.

Sosyo-kültürel yaşamda ve yaşam kalitesinde bir etken olarak mimari mirasın teşvik edilmesi hakkındaki İLKE KARARI No. 2

Mimari Mirastan sorumlu Bakanlar; Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nden, üye Devletlerin Hükümetleri'ne

A. KORUMA POLİTİKALARINDA MİMARİ MİRASIN DAHA GENİŞ OLAN GEÇERLİ KAVRAMINI BENİMSEMELERİNİ;

- i. 19'uncu ve 20'nci yüzyıl mimarisi ve bölgesel, kırsal, teknik ve endüstriyel mimari örneklerini çevreleriyle birlikte kapsamak için alınan koruma kararına göre varlıkların sınıflarını genişletme yoluyla;
- ii. bu geniş kavrama uygun tarih sırasına göre dizilmiş niteliksel ve tipolojik ölçütlerin bir Avrupa ölçeğindeki çalışmalara dahil etmek yoluyla;

B. ENTEGRE EDİLEN KORUMA PRENSİPLERİNİ GELİŞTİRME VE GÜÇLENDİRMELERİNİ;

- i. doğal ve insani çevrenin planlanması ve idaresini ilgilendiren ulusal, bölgesel ve yerel politikalarda kültürel mirası korumak ve değerini artırmak için amaçları ifade etmek yoluyla;
- ii. mirası korumak ve değerini artırmaktan sorumlu sektörler ile, doğal ve insani çevrenin planlanması ve idaresinden sorumlu diğer sektörler arasında bütün düzeylerde işbirliğini pekiştirmek yoluyla;
- iii. mimari mirasın değerinin artırılması entegrasyonunu toplam bir kültürel politikada teşvik etmek yoluyla;
- iv. kültürel mirasın korunması ve değerinin artırılmasının aktif vatandaş katılımına dayandırılması gerektiği prensibini uygulamak yoluyla;

C. KAMUNUN MİRASI FARKETMESİNİ VE ONA ERİŞMESİNİ TEŞVİK ETMELERİNİ;

- okul içinde ve dışında eğitimsel şemalar ile kültürel mirasın anlaşılmasını ve bilinmesini beslemek yoluyla;
- yaşam ve çalışma için günlük çevrelerin tarihi boyutuna artan önemi vermek yoluyla;
- insanları kendi yerel miraslarını korumak ve değerini artırmak işinde rol almaya çağırarak yoluyla;
- anıtların ve mevkilerin sahiplerini kendi mülkiyetlerini açmaya ve kamunun erişimine olanaklı hale getirmeye desteklemek yoluyla;
- anıtların ve mevkilerin korunmasını, onlarla bağlantılı kültürel geleneklerin artırılması ile kombine etmek için bütün olasılıkları kullanmak yoluyla;
- özellikle bölgeler arasında daha dengeli bir turist akışı oluşturarak turizm için bir kaynak olarak kültürel miras avantajını kullanmak ve ihmal edilen sanat hazinelerini artırarak yeni çekim alanları yaratmak yoluyla;
- modern medyayı, görsel-işitsel ve reklam tekniklerini kullanmak yoluyla;

D. KAMU OTORİTELERİ, ÖZEL GİRİŞİM VE GÖNÜLLÜ KURUMLAR TARAFINDAN BİRLEŞTİRİLEN EYLEMİ GELİŞTİRMELERİNİ

- i. ortak koordineli koruma programları hazırlayarak ulusal, bölgesel ve yerel kamu otoriteleri arasında işbirliğini pekiştirmek yoluyla;

- ii. mirasın bakımı için bütün toplumun sorumluluğunun pratik bir ifadesi olarak kamu otoriteleri, birlikler ve vatandaşlar arasında yerel işbirliğini organize etmek yoluyla;
- iii. yasal, finansal veya vergi imtiyazları vasıtasıyla, mirası korumak ve idare etmek için tasarlanan özel ve gönüllü girişimi cesaretlendirmek yoluyla;

Tavsiye etmeleri için talepte bulunmuştur.

Koruma politikalarının ekonomik etkisi hakkındaki İLKE KARARI No. 3

Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Üye Devletler Hükümetleri'ne:

A. DEĞERİ MİRASTAKİ KAMU VEYA ÖZEL YATIRIM TOPLUMUNA TEŞVİK ETMEYİ;

ki bu sözü edilen değer, aşağıdaki şekli almaktadır:

- i. sermaye yatırımıyla bağlantılı olarak özellikle emek-yoğun aktivitelerin gelişimi yoluyla kısmi işsizlik döneminde üretilen iyileşme etkileri;
- ii. mevcut işlerin korunması veya yenilerinin üretilmesine borçlu işsizlik maliyetlerindeki tasarruflar;
- iii. merkezi, bölgesel ve yerel hükümet bütçeleri için değişken sürede yan etkilerin çeşitli türleri;

B. ilgili ve korunmalarına dair öğelerin kültürel değerinin takdirini kombine eden koruma, iyileştirme ve onarım stratejilerinin oluşumu için EKONOMİK BİR ANALİZ SONUÇLARI TEMELİNDE, SEÇİM KRİTERİ BELİRLEMİYİ;

C. KÜLTÜREL KRİTERİN ÖNCELİĞİNE, MİRASIN EKONOMİK BOYUTUNUN DOĞRU BİR ŞEKİLDE DEĞERLENDİRİLMESİ İÇİN GEREKEN TASARI YÖNTEMLERİNE SAYGI DUYULARAK, ŞUNLARIN İNCELENMESİNİN OLANAKLI HALE GETİRİLMESİNİ:

- i. mimari mirasın koruma aktivitelerinin bileşenlerinin kendi adına ekonomik değeri;
- ii. koruma, onarım ve idare çalışmasından gelen doğrudan ve dolaylı karlar ve örneğin, turizmden gelen tahmin edilebilir gelirler;
- iii. bütün ekonomik şebeke üzerinde mirasın hesaplanabilir etkisi;

D. Ekonomik grupları ve kamuoyunu mirasa tahsis edilen toplamların üretken bir yatırım oluşturduğu gerçeğinin farkına varmalarını sağlamak ve korumanın görünür maliyeti, gerçek maliyeti ve ondan ortaya çıkan faydaları arasındaki farkı netleştirmek için UYGUN BİR BİLGİ VE EĞİTİM POLİTİKASI İZLEMİYİ;

a. şunları teşvik etmek amacıyla:

- i. mirasın fiziksel korunumu için gerekli geleneksel yeteneklerin korunmasını garanti eden işgücü ve malzemeleri sağlayan şirketlerin devam eden varlığı ve genişlemesi;
- ii. işsizler ve genç insanlar arasında, iyileştirilmeleri edilmeleri, hem ekonomi hem de kendini gerçekleştirmek için fırsatlar açısından arzu edilir olan, el ticaretlerindeki kariyer beklentilerinin açılması;

- iii. sorunlu bölgelerin ekonomik açıdan iyileştirilmesi için gereken programların bir parçası olarak mimari mirasın artırılması;
- iv. tarihi anıtlarda ilgili uyandırmak ve hizmet ile turizm sektörlerinde iş alanları yaratmak için kültürel endüstrilerin oluşumu;

b. şunların vasıtasıyla:

- i. merkezi ve yerel hükümet kurumlarından onarım çalışması için gereken emirlerin sabit ve artan sayısı;
- ii. gerekli olan yerlerde, böyle bir politika, ilgili binaların mimarisıyla uyumlu olabildiği sürece barınma ve kamu şerefi projelerinin parçası olarak eski binaları yeni kullanımlara dönüştürmenin aktif bir politikası;
- iii. örneğin düşük faizli krediler, bağışlar, vergi indirimleri ve döner sermayeler yoluyla koruma, bakım ve yenileme için özel sahiplere verilen kamu finansal desteği, bu bağlamda eski inşaat stoku için düşük maliyetli barınma programları ihtiyacına özel önem verilmesi;

Konularında tavsiye de bulunmasını talep etmektedir.

Mimari mirasın fiziksel korunumu ve kirlilikle mücadele ihtiyacı hakkındaki İLKE KARARI No. 4

Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları, hava kirliliği ve özellikle asit yağmuruna atfedilebilir anıtların bozulmasının derece ve kapsam açısından artan oranda ciddi bir hal almaya başladığının farkında olarak,

I. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nden, hükümetleri

A. uluslar arası antlaşmaların bu alanlardaki prensipleriyle uyumlu olarak bütün zararlı kirleticilerin dış atıklarını kaynağında esaslı bir şekilde azaltma gayretlerini yoğunlaştırmaya;

B. ilgili zararlı maddeleri ortadan kaldırma veya etkisiz kılmanın etkili yollarını tespit etmek için ayrı ayrı ülkelerindeki bilimsel araştırmaya,

Şu amaçlarla yoğunlaştırmaya:

- i. doğal malzemelerin kirlilikle bozulması ve taş işlemenin takviye ile korunmasına dair araştırma sonuçlarının bir envanterini çıkarmak
- ii. bu araştırmadaki boşlukları tanımlamak ve tamamlayıcı araştırma programları başlatmak;
- iii. çalışmanın kopyalanmasından kaçınmak amacıyla rakip kurumlar arasında anlaşmaları karara bağlamak;
- iv. ilgili çeşitli profesyonel halkalara veri tedarik edilebilmesini sağlamak için yeterince erişilir olan bilgi merkezlerinde araştırma bulgularını merkezileştirmek;

ayrıca,

C. uzman koruma ekibinin yeterliliğini sağlamaya;

- i. kirlilik, malzemelerin bozulması ve koruma hakkında çok disiplinli bilimsel eğitim organize ederek;

ii. bu ekibin görevlerini yapmalarını sağlamak için gerekli fonları sağlayarak;

Davet etmesi talebinde bulunmaktadır.

II. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne:

A. bu alanlarda çok disiplinli ve uluslar arası değişimleri, tercihen Avrupa Konseyi himayesi altında uzman toplantıları organize ederek ve ayrıca malzemelere verilen zararlarla mücadele etmek için ortak stratejiler belirlemek amacıyla başka uluslar arası organizasyonlarla işbirliği ve koordinasyon arayışına girerek teşvik etmeyi;

B. zarar veren kirleticilerin dış atıklarını kaynağında önemli bir şekilde azaltmak, kirliliğin miras üzerindeki etkisine çare olmak ve uygun politik, idari ve finansal önlemlerin benimsenmesi için Avrupa düzeyinde ne gibi tavsiyelerin verilebileceğine karar vermek için ulusal gayretlere aktif destek vermeyi

Tavsiye etmektedir.

Mimari mirası teşvik etmek için Avrupa işbirliği programları hakkındaki İLKE KARARI No. 5

Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları:

I. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nden, hükümetlere

A. kültürel mirasın korunmasıyla ilgili uluslar arası anlaşmaları imzalamak ve onaylamak yoluyla;

B. özellikle Avrupa Konseyi'nin hükümet içi çalışma programı ile uluslar arası organizasyonların çalışmasında daha tam bir şekilde yer almak yoluyla;

C. mirasın korunması, onarımı ve idaresinde sınır ötesi ve bölgeler arası işbirliğindeki pratik deneyleri başlatmak ve devam ettirmek yoluyla;

İki taraflı ve çok taraflı ilişkilerini geliştirmeyi tavsiye etme talebinde bulunmaktadır.

II. Uluslar arası hükümetler arası veya hükümet ile ilgisi olmayan organizasyonların;

A. ayrı ayrı amaçlarını göz önüne alarak aktivitelerini daha yakından koordine etmeleri;

B. Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesinin amaçlarıyla uyumlu olarak ortak ve tamamlayıcı aktivitelerle ilgili anlaşmalara ulaşmaları

Konularındaki isteklerini ifade etmektedirler.

III. Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu'nun

A. Avrupa Mimari Mirasının Korunması Konvansiyonu'nun uygulanmasını sağlama adımlarını atmaları;

- uygulamasını denetlemek için Sözleşme tarafından sağlanan uzmanların Komitesi'ni oluşturmak yoluyla;
- kamu otoritelerinin ve genel kamunun dikkatini içerikler ve hedeflerine çekmek yoluyla;

B. bu konferansın II, III ve IV no'lu Kararlarını gelecek hükümetlerarası çalışma programında yürürlüğe koymaya öncelik vermek ve aşağıdaki maddeler doğrultusunda gelecekteki işbirliğini organize etmek yoluyla;

Avrupa Mirasını teşvik etme tavsiyesinde bulunmaktadır:

i. bütünleşmiş koruma prensibini, koruma politikalarında başlıca bir çalışma aracı olarak kabul etmek yoluyla;

- mirasın yeni kategorilerini korumak için özgün yöntemler hakkında ortak araştırma;
 - kamu farkındalığı, ilgisi, bilgisi ve katılımını artırmak için politikalar;
- tarihi mirasın başlıca bileşeni ve sosyo-kültürel gelişimin bir etkeni olarak mimari ve arkeolojik mirasın değerinin artırılması ile

ii. bu prensibi rafine etmek ve güncellemek yoluyla;

iii. korumanın ekonomik etkisini değerlendirmek ve yeni finansman yöntemleri aramak yoluyla;

iv. malzemelere zarar verilmesi ve kirletilmesiyle mücadele etmek için ortak bir strateji hazırlamak yoluyla;

v. çok uluslu çıkara sahip geniş miras alanlarının korunmasına göre Avrupa ve sınır ötesi düzeyde sorumlulukları paylaşmaya gayret etmek yoluyla

a. Avrupa'daki yakın sosyo-ekonomik değişimlere miras politikalarını adapte etmek amacıyla Avrupa birlikteliği

b. Avrupa Konseyi himayesi altında uzmanların karşılıklı teknik yardımı ve değişimi ve diğer kurumların olası işbirliği:

- i. koruma ve şehir planlama uzmanlarını yetkilendirmek ile Devletler, bölgeler ve şehirler arasında teknik yardım programlarının güçlendirilmesi;
- ii. özellikle koruma sanatlarının öğretilmesinde deneyimli ileri-egitim personelinin değişimi;

c. Miras politikaları hakkındaki bilginin daha sık Avrupa değişimi:

i. Avrupa Konseyi ve muhtemelen diğer organizasyonlar tarafından, üye Devletlerde daha geniş dağılım için ortak haber ortamlarının geliştirilmesi

ii. Uluslar arası ve ulusal dokümantasyon merkezleri arasında işbirliğinin oluşturulması; uyumlu bibliyografik veri bankaları ve çok dilli terminoloji kataloglarının derlenmesi.

İLKE KARARI No. 6

Mimari Mirastan sorumlu Avrupa Bakanları

Konferansı düzenlediği ve cömert misafirperverliğinden dolayı İspanya Hükümeti'ne özel teşekkürlerini ifade eder;

Granada şehrinin 1977 yılında kırsal mimari ve bölgesel planlama üzerine bir Avrupa Sempozyumu Konseyi'ne ev sahipliği yaptığını aklında tutarak bu alanda Avrupa aktivitelerinde Endülüs tarafından sergilenen ilgiyi takdir etmektedir;

Mimari Mirastan sorumlu Bakanlar Konferansı'nın bir üçüncüsünü düzenlemek için İsviçre Hükümeti'nden gelen daveti memnuniyetle karşılamaktadır.

Öğrenci Çevirmen: Şelale Dalyan

Öğrenci Proje Asistanı: Yaşar Serkal Yıldırım